

אנדרה בורטמן

חיים („ג'ומס") אורון:

„החזירה של הקיבוץ מעוגנת בהחלטת בג"ץ!"

חיים („ג'ומס") אורון נבחר ביום השלישי כח"כ מס' 2 מטעם מפ"ם. אורון הוא איש קיבוץ להב, הקיבוץ היחידי בארץ המגדל חזירים. שאלתי את ג'ומס, לשעבר יו"ר הקיבוץ הארצי וממקימי „שלום עכשיו", מה יעלה בגורלה של החזירה המפורסמת של הקיבוץ, בעיקבות החרדיצי-יה העומדת בפתח.

מבחינה עובדתית, המכון לחקר החי מעוגן בהחלטת בג"ץ, מאז שהתקבל חוקהחזיר. המכון יונק מפסיקה של בג"ץ, ולפי רעתי הוא תקין על-פי כל חוק.

● **זאת אומרת שאתה לא מוראג?**
אני לא יכול להגיד שאני לא מוראג. צריך להיות יותר מתמים

דת

כדי שלא להיות מוראג. אך ככל מה שקשור למכון לחקר החי — כל עוד לא מבטלים את החוק מעמרנו לא ישתנה. ואני לא מאמין שיהיה ביטול רטרואקטיבי של חוקים. אבל הצגת העניין במישור של דאגה פרטית היא מצומצמת מדי. העניין הוא מעבר לזה. צריך לראות מעבר לבסיס הצר של הקיבוץ.

● **מה הכוונה?**

צריך לעשות כל מאמץ להגיע לממשלה צרה בראשות המערך, שהתכלית המרכזית שלה תהיה פריצה לתהליך-השלום.

● **והאם תהיו מוכנים לשתף פעולה עם המיפלגות הדתיות בכל תנאי?**

אנחנו מוכנים לשתף פעולה עם המיפלגות הדתיות, אבל יש, כמובן, קווים אדומים.

● **ומהם?**

המשך קיומו של הסטאטוס-קו כפי שהוא. לא ניתן יד לשחיקתו. (אורית זרובבל)

שריאת סיאן

מאשה לובלסקי:

„עדיין לא התאוששנו, אנחנו עוד בהלם!"

הנציגות הנשית בכנסת ה-12 תעמוד על שבע ח"כיות בלבד, לעומת 10 שהיו בכנסת הקודמת. מלבד עובדה זו, שכבר עוררה ויכוחים רבים, מודאגים אירגוני-הנשים מההתעוררות הדתית שבאה לידי ביטוי ב-18 המנדאטים שקיבלו המיפלגות הדתיות. שאלתי את מאשה לובלסקי, מזכ"ל „נעמ"ת" ומעילה בתנועת-העבודה, איך, לדעתה, תשפיע ההתעוררות הדתית על מצב האשה בארץ.

היא תשפיע רע מאוד. יש מיפלגות דתיות הרורשות, כנקודתי מוצא, את התיקון לחוק מירו יהודי. ש"ס, למשל, לא מתעניינת כל-כך בחוק מיהו יהודי, אלא מנסה לקדם את חוק בתי-הדין הרבניים, כשהכוונה היא לגטרל את פיקוח בג"ץ על בתי-הדין הרבניים, וזה, כמובן, חוק שיפגע בכלל ציבור-הנשים.

● **איך מתכוונת „נעמ"ת" לפעול בעניין? לצאת לרחובות? אולי לוביאנג?**

נעמ"ת מעולם לא עמדה מנגד. ב-1978 הנהגנו את המאבק הציבורי נגד ביטול הסעיף הסוציאלי בחוקה-הפלוח. הסעיף נמחק, בסופו של דבר, כי הסתמכנו על הבטחות שלא כוזבו. אבל לא נירתע משום אמצעי ציבורי ואירגוני, כל עוד הוא במיסגרת החוק.

נשים

● **איך התקבלו תוצאות הבחירות לכנסת ב, נעמ"ת, ובאירגוני-הנשים בכלל?**

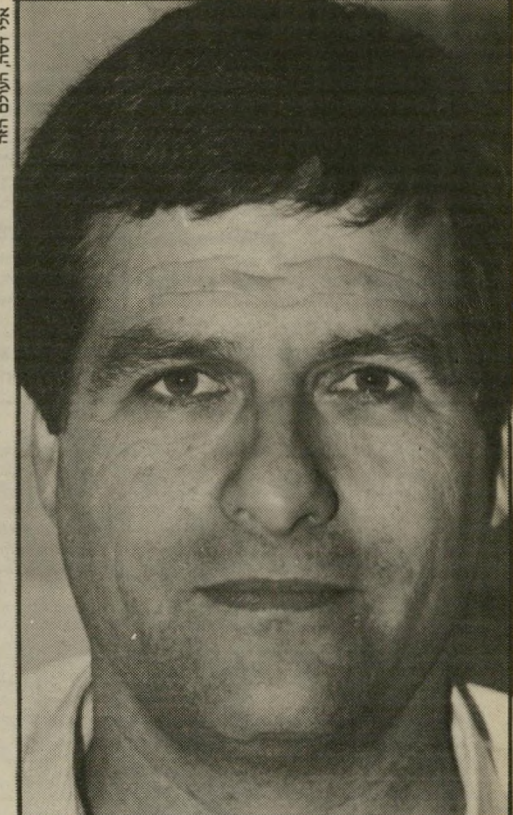
אני מודאגת. אם מי שמנהל היום משאומתן על הרכבת ממשלה מסוגל להכריז כי הוא לא יישב בממשלה שבה תשב אשה, מפני שזה נגד אמונתו — זה בהחלט מראגי. עדיין לא התאוששנו מהתוצאות. אנחנו עוד בהלם.

● **אז, בכל זאת, מה עושים? הרי איראסשר לשבת בחיי-בוקיריים?**

המערכת המישפטית בנוע"מ כבר נערכת. אנחנו מהכות לר"א אות מה יהיו תוצאות המשאומתן הקואליציוני, ואז נכנס את המוסדות ונחלים על דרכי-פעולה.

● **בתחילת השבוע נמסר כאילו ש"ס שוקלת בחי יוב גם הליכה לקואליציה עם המערך. האם יש בכורי נתכם לחרוץ על המיסלגה שלא יעשו ויתורים בנושאי אי חקיקה דתית?**

אנחנו לוחצים על המיפלגה בכל אמצעי אפשרי. (אורית זרובבל)

אי דימה טעלים חיה

זאב פלד:

„כל מי שפגשתי בחו"ל היה מודאג מאוד!"

איך הרגשנו מול הטלוויזיה, בלילה של יוסי-הבחירות, כולנו זוכרים. אך איך הרגישו ישראלים שנתקעו בחו"ל ולא הצביעו? מתי נודעו להם התוצאות, מה חשוב? המנהיג דס זאב פלד חזר ארצה שלושה ימים אחרי הבחירות, ואמר לי:

כשיצאתי מהארץ היו לי יסורי-מצפון. נסעתי לעסקים והתארך הרכב לי. לא היתה לי אפשרות לרחות את הנסיעה. או עוד חשבתי שהקול שלי יוכל להכריע, והרגשתי רע מאוד שאני נוסע. אבל באמת לא היתה לי ברירה.

● **ביום השלישי היתה עסק שם בגרמניה בעסקים שלך. זכרת בכלל שאנחנו בחרים כאן?**

ועוד איך זכרתי! אבל גם אילו הייתי מנסה לשכוח לא הייתי מצליח. כל מי שפגשתי באותו יום — אנשים מכל העולם — שאלו אותי מה המצב בבחירות אצלנו, מה אני חושב שיהיה. ממש לא ייאמן כמה הבחירות אצלנו העסיקו אנשים מכל העולם, לפחות האנשים שאותם אני פגשתי.

● **מתי נודע לך על התוצאות?**

טילפנתי הביתה באותו היום, ושאלתי מתי יהיו התוצאות

בחירות

הראשונות. אמרו לי שהטלוויזיה תקרין את המידגם שלה בשעה 10. או ב-10 חצי טילפנתי, ושמעתי את חצי הבשורה.

● **מה זה חצי הבשורה?**

זה שהליכוד והמערך יצאו תיקו, וכנראה שהגוש הימני גדול יותר.

● **ועם זה הלכת לישון בנכר?**

כן. את לא תאמיני איך הראש של הבן-אדם עובד. כל יסורי-המצפון שהיו לי על שלא הצבעתי ירדו ממני. הבנתי שבמילא קולי לא היה משנה כלום. ככה נרדמתי, ולמחרת בבוקר, דבר ראשון, טילפנתי למישרד ושאלתי אם יש משהו חרש, ואמרו לי.

● **מה אמרו לך?**

שכולנו הפסדנו, ורק הדתיים ניצחו.

● **ואיך הגבתי?**

בטח אמרתי משהו כמו „הוי אלוהים אדירים!" המעניין הוא שכל מי שפגשתי בגרמניה היה מאוד מוראג מתוצאות הבחירות. לא הייתי יחירי בעניין זה. (דניאלה שמי)